

Ediční poznámka

Vzhledem k tomu, že ČK vydává kriticky ověřené texty děl české literatury, je nezbytné postup tohoto ověření popsat v ediční poznámce. Odkazujeme na praxi u titulů Národní knihovny, Spisů (I. Olbracht, K. Čapka, V. Vančury) vydávaných v nakladatelství Čs. spisovatel a titulů nakladatelství Odeon pod redakcí Vladimíra Justla a Jana Lehára. Informace lze nalézt také v knihách Editor a text (vyd. R. Havel a B. Štorek), Praha 1971 a Textologie. Teorie a ediční práce (vyd. P. Vašák), Praha 1993. Předpokládáme, že se editor seznámí na počátku práce s dosavadní praxí ČK (doporučujeme zejména svazky Šrámka, Dyka, Máchy, Zeyera a Povídky Němcové).

Domníváme se, že ediční poznámka by měla být víceméně technickým textem. První část informuje o tom:

- kdy autor dílo vytvořil (příp. charakteristika rukopisu, rukopisných variant atd.);
- kdy autor příp. otiskl dílo časopisecky (s charakteristikou otisku);
- kdy bylo dílo vydáno poprvé (s charakteristikou změn ve vztahu k rukopisu a časopiseckému otisku);
- přehled vydání za autorova života (příp. přepracování textu, přeskupování básní do sbírek, próz do souborů apod.);
- text poslední ruky (charakteristika);
- vydávání díla po autorově smrti (zejm. odborně připravené edice).

Srovnáváním variant lze provést buď souhrnnou charakteristiku, nebo lze postupovat podrobněji tzv. různočtením, tj. detailním zachycením diferencí.

Na základě tohoto přehledu je třeba popsat vlastní volbu výchozího textu a její zdůvodnění. Dále popsat zásady (jazykovou normu), podle nichž je edice připravena:

- charakteristika textu (v rozsahu, který je nezbytný pro stanovení zásad a jejich zdůvodnění);
- charakteristika zásad (ponecháváme - upravujeme; s příslušnými příklady), a to v hláskosloví (kvalita hlásek, kvantita hlásek), tvarosloví, pravopisu (velká a malá písmena, spřežky, interpunkce aj.).

Je třeba uvést textové změny, zejm. tzv. emendace s uvedením pramene.

Editorům doporučujeme od počátku práce registrovat jednotlivé zásahy a problémy, jejichž utříděním pak vzniká ediční poznámka.